

Er du arbeidsledig?

HD 20/2-93

102812

Rune Gerhardsen har vært i Ilseng arbeidernesammfunn og talt. Han er frittalende og kontroversiell. «Offentlig sektor må vokse hvis alle vil ha arbeid», er referert som Gerhardsens uttalelse i HD den 12.2.93. «Enkelte forflytninger kan tildels avskaffe arbeidsledigheten.» Her mener han antagelig pengeoverføringer mellom offentlige etater.

Dette er noe av det som kan gjøres på et lite, men viktig område. Men man må ha klart for seg at det ikke er likegyldig hva man bedriver i arbeidslivet. Hvis byråkratiet skal ta opp i seg mange ledige, er det en negativ sysselsetting. I administrasjonssektoren må det heller frigjøres arbeidskraft — til forenkling og mer oversiktlig styring. Men dersom det med «offentlig sektor» menes områder innen helse- og sosialsektoren, har han henledet oppmerksomheten på en gjennomførbar oppgave som står uløst. Det kan dreie seg om behandling av syke, sykehusopphold, etterbehandling, pleie og omsorg av eldre og funksjonshemmede.

Men dersom Gerhardsen ikke har signalisert andre løsninger, monner det ikke. Stortingsrepresentant Ragnhild Queseth Haarstad har talt på årsmøtet i Hedmark Sp. Hun vil løse arbeidsledigheten ved å senke lønnen og korte ned arbeidstiden. Undertegnede føler seg verken sterk i sosialøkonomi eller fornuftstenkning. Heller ikke har jeg det innsyn i disse saker som stortingsrepresentanten. Derfor følger jeg henne ikke når hun antyder muligheten av 100 000 nye arbeidsplasser dersom alle yrkesgrupper går ned 10% i lønn og arbeidstid. Deler av hennes forslag har vært gjennomført og er en av årsakene til den økende ledighet. Vi har forkortet arbeidstiden flere ganger opp gjennom årene. Siste gang fra 40 ned til 37,5 timer pr. uke. I tillegg har vi bevilget oss lengre ferie, en

behagelig sykelønnsordning, svangerskapspermisjon og selvmeldinger. Arbeidstiden er samlet redusert betraktelig - og det er bra, men det gir oss ikke flere arbeidsplasser.

Det som ikke har skjedd, og som her blir foreslått - er redusert lønn. Heller ikke her greier jeg å følge stortingsrepresentanten. Jeg mener vi må rette på uheldige virkninger, trygde- og sykelønnsordninger, minus karensdager, selvmelding og hva muligens andre vedtak har ført med seg. Vi må forlenge arbeidstiden til den igjen blir 40 timer pr. uke — og beholde samme ukelønna. På sikt vil dette føre til større produksjon av billigere varer, som er lettere å selge i inn- og utland. Kjøpekraften vil bli opprettholdt og — ved at varene blir billigere — forbedres.

I et samfunn hvor varer blir billigere, og kjøpekraften derved bedres, vil det etter hvert bli flere arbeidsplasser.

Jostein N. Berge